کەمدەرمانخانە و تەکنەلۆژیای مامۆستایی مۆبایلی لە هەڵەبجەی باشووری سازگەی ئاشتیدا

(هەڵگری خەڵاتی ئەدەبیاتە)

هۆتێلەکەی ئەو بەیانییە بە دەنگی ئۆتۆمبێلی ئاگرکوژێ و ئەمبولانسەکان هەڵسا. دوو ئۆتۆمبێلی ئاگرکوژێ و سێ ئەمبولانس لە بەردەم دەرگای سەرەکی هۆتێلەکە وەستابوون، کاتێک بەیانیان زوو چاوم بە ئاسۆس کەوت. ئەو لە ژوورەکەی خۆی لە نهۆمی یەکەم بوو، کە بەشێکی سەقفەکە بە تەواوی رووخابوو. ئاسۆس لە ناو پاشماوەی دیوارێکدا گیری خواردبوو، بەڵام بە هۆی ئەوەی لە کاتی رووخانەکەدا لە ژێر کۆنکرێتەکە دەرچووبوو، تەنها برینی سووکی لە قاچی چەپی هەبوو. کاتێک لە ئاسۆسم پرسی ئەو شەوە چی ڕوویداوە، وەڵامی دامەوە: «هەموو شتێک لە یەک چرکەدا ڕووخا. وەک ئەوەی کەسێک بە پێی گەورە لە سەر سەقفەکە وەستابێت و بە تەواوی هێزی خۆی بیەوێت هەموو شتێک بە خۆیدا بڕووخێنێت.» ئەو کەسە بە پێی گەورە لە سەر سەقفەکە وەستابوو، بەڵام ئاسۆس نەیدەزانی ئەو کەسە کێیە.

ئاسۆس ئەو کاتە تەمەنی ۲۶ ساڵ بوو، بەڵام بە هۆی ئەو کارەساتەوە ناچار بوو وازی لە کارەکەی بهێنێت. ئەو ماوەیەک لە هۆتێلەکە وەک ڕاگری شەو کاری دەکرد، بەڵام دوای ئەوەی هۆتێلەکە بە فەرمی داخرا، ئیتر هیچ سەرچاوەیەکی داهاتی نەما. ئەو ئێستا لە خانووێکی کرێدا لە گەڕەکی بەرەی باشووری شاری هەڵەبجە دەژی، لەگەڵ دایکی و دوو خوشکی بچووکتر. باوکی لە ساڵی ۲۰۱۹ کۆچی دوایی کردووە. ئاسۆس ئێستا بە دوای کارێکی نوێدا دەگەڕێت، بەڵام بە ڕاشکاوی دەڵێت کە ترسی لە هۆتێل و شوێنی لەو جۆرە لا دروستبووە.

ئەو کارەساتە تەنها ئاسۆسی کاریگەر نەکرد. لە ڕاپۆرتی فریاگوزاری شارەکەدا هاتووە کە لە کاتی ڕووخانەکەدا ۱۴ کەس لە ناو هۆتێلەکە بوونە، کە ۹ کەسیان توانیویانە بە سەلامەتی خۆیان ڕزگار بکەن. ئەو کەسانەی ماونەتەوە زۆربەیان کارمەندی هۆتێلەکە بوون کە لە کاتی ڕووخانەکەدا لە نهۆمەکانی سەرەوە بوون. ئەو ڕۆژە ئاسۆس لە ژوورەکەی خۆی بوو، کە نهۆمی یەکەم بوو، بۆیە هەر ئەو بڕیارەی دا کە ژوورەکە بەجێ بهێڵێت، ژیانی ڕزگار کرد. بەڵام ئەو بڕیارە بە تەواوی بە هەڕەمەکی نەبوو. ئاسۆس باسی لەوە دەکات کە لە ماوەی چەند ڕۆژێکی پێش ڕووخانەکە هەستی بە هەندێک دەنگی سەیر کردووە، وەک ئەوەی شتێک بە هێواشی لە ژێر پێیەوە بڕووخێت. ئەو هەستەی بە هیچ کەسێکی تر نەگوتووە، چونکە پێی وابووە کەس باوەڕی پێ ناکات.

ئەو ڕۆژانەی دوای ڕووخانەکە ئاسۆس لە ماڵەوە بەسەری بردووە و تەنها جارێک چووەتەوە بۆ شوێنی کارەساتەکە. ئەو دەڵێت ئەو کاتە هێشتا هەستی بە ترس نەکردووە، تەنها بێزارییەکی زۆری هەبووە بۆ هەموو ئەو شتانەی کە ڕۆژێک بەشێک لە ژیانی ڕۆژانەی بوون. ئێستا زیاتر لە ساڵێک بەسەر ئەو ڕووداوەدا تێپەڕیوە، بەڵام ئاسۆس هێشتا خەونەکانی پێوە دەبینێت. لە زۆربەی ئەو خەونانەدا هەمان شت دووبارە دەبێتەوە: هۆتێلەکە لە ناکاو دەڕووخێت، بەڵام ئەو ناتوانێت بجووڵێت. ئەو دەڵێت ئەو خەونانە لە هەفتەیەکی ڕابردوودا کەمتر بوونەتەوە، بەڵام هێشتا بە تەواوی نەڕۆیشتوون.

هۆی هەڵە و کەمتەرخەمی بەڕێوەبەرایەتی شارەزایی لە ڕووخانی هۆتێلی ئاسمانی ٥٧ دا

بەڕێوەبەرایەتی شارەزایی هەڵەبجە لە ڕاپۆرتێکی ٤٣ لاپەڕەییدا کە ڕۆژی ٢٨ی ئەم مانگە بڵاوی کردەوە، ڕووخانی هۆتێلی ئاسمانی ٥٧ بە «ئەنجامی کۆمەڵێک هەڵەی پێکەوەیی و کەمتەرخەمی بەردەوام» لە لایەن خاوەن و بەڕێوەبەرانی هۆتێلەکەوە ناو دەبات. ڕاپۆرتەکە ئاماژە بەوە دەکات کە هۆتێلەکە لە ساڵی ٢٠١٩ەوە بێ ڕێنمایی ئەندازیاری کار دەکرد و لە ماوەی ٤ ساڵدا ٧ جار سزای دارایی وەرگرتبوو بەبێ ئەوەی هیچ چاکسازییەک بکات. ڕاپۆرتەکە دەڵێت ئەو بەشەی هۆتێلەکە کە ڕووخا، تەنها ٦ ساڵ تەمەنی هەبووە، بەڵام بە هۆی زیادکردنی ٣ نهۆم بەسەر ئەو بەشەدا بەبێ بەهێزکردنی بنکەکانی، بارگرانییەکی زۆری لەسەر ستوونەکانی خستبووە سەر.

بەڕێوەبەرایەتی شارەزایی ئاماژە بە ١٤ هەڵەی سەرەکی دەکات کە بەشێوەیەکی ڕاستەوخۆ بوونەتە هۆی ڕووخانەکە. لە نێوانیاندا: بەکارهێنانی کۆنکرێتێکی لاواز کە تەنها ١٨ MPa هێزی پێدەشکێنرا، لە کاتێکدا پێویست بوو ٢٥ MPa بێت؛ دابڕینی ٤٠ سم لە ستوونە سەرەکییەکانی نهۆمی یەکەم بۆ دروستکردنی ژووری کۆنفرانس؛ و زیادکردنی ٢٠ تەن بەسەر بڕی ڕێگەپێدراودا بۆ ئامێری هەوادان. ڕاپۆرتەکە دەڵێت هیچ یەکێک لەم گۆڕانکارییانە لەلایەن بەڕێوەبەرایەتییەوە پەسەند نەکراوە.

ڕاپۆرتەکە ئاماژە بە کەمتەرخەمی بەڕێوەبەرایەتی شارەزایی دەکات لە ئەنجامدانی پشکنینی ساڵانەدا. بەپێی ڕاپۆرتەکە، تیمی پشکنین لە ساڵی ٢٠٢١ و ٢٠٢٢دا تەنها سەردانی دەرەوەی هۆتێلەکەیان کردووە و هیچ تاقیکردنەوەیەکی بنکەکانیان ئەنجام نەداوە. ڕاپۆرتەکە دەڵێت ئەگەر پشکنینێکی ورد ئەنجام درابایە، کەمتەرخەمی لە بڕی کۆنکرێتەکەدا بە ئاسانی دەردەکەوت. ڕاپۆرتەکە ئاماژە بەوەش دەکات کە ڕێگەپێدانی کارکردن بەبێ بڕوانامەی تەواوکردن لە لایەن خاوەن و بەڕێوەبەرانی هۆتێلەکەوە، بەشێکی تر لە هۆکارەکانی ڕووخانەکە بووە.

ڕاپۆرتەکە ٧ کەس بە تاوانبار ناو دەبات، لە نێویاندا خاوەن و بەڕێوەبەری گشتی هۆتێلەکە، بەرپرسی پڕۆژەکە لە کۆمپانیای بیناسازی، و ٣ کەس لە بەڕێوەبەرایەتی شارەزایی. ڕاپۆرتەکە داوا دەکات کە ئەو کەسانە بە تاوانی کوشتنی هەڵە و بێ ئاگایی لێپرسینەوەیان لەگەڵ بکرێت. بەڕێوەبەرایەتی شارەزایی هەڵەبجە ڕایگەیاندووە کە ڕاپۆرتەکە بۆ دادوەری گشتی هەڵەبجە ناردووە.

ڕووخانی هۆتێلی ئاسمانی ٥٧ و ئەو ١٤ هەڵەیەی کە بووە هۆی مردنی ٦٣ کەس

ڕاپۆرتی فریاگوزاری هەڵەبجە باسی لە ٦٣ کەس کردووە کە گیانیان لەدەستداوە، لە کاتێکدا ٩ کەس بە سەلامەتی ڕزگاریان کراوە. ڕاپۆرتەکە دەڵێت ئەو ژمارەیە لە ڕاستیدا لە ٦٤ کەس کەمتر نابێت، چونکە ١ کەس لە ڕووخانەکەدا بە تەواوی لەناوچووە و هیچ شوێنەوارێکی لێ نەدۆزراوەتەوە. ڕاپۆرتەکە ئاماژە بەوە دەکات کە ئەو کەسە بە پێی گەورە لە سەر سەقفەکە وەستابوو، بەڵام ئاسۆس نەیدەزانی ئەو کەسە کێیە.

ئاسۆس ئەو کاتە تەمەنی ٢٦ ساڵ بوو، بەڵام بە هۆی ئەو کارەساتەوە ناچار بوو وازی لە کارەکەی بهێنێت. ئەو ماوەیەک لە هۆتێلەکە وەک ڕاگری شەو کاری دەکرد، بەڵام دوای ئەوەی هۆتێلەکە بە فەرمی داخرا، ئیتر هیچ سەرچاوەیەکی داهاتی نەما. ئەو ئێستا لە خانووێکی کرێدا لە گەڕەکی بەرەی باشووری شاری هەڵەبجە دەژی، لەگەڵ دایکی و دوو خوشکی بچووکتر. باوکی لە ساڵی ٢٠١٩ کۆچی دوایی کردووە. ئاسۆس ئێستا بە دوای کارێکی نوێدا دەگەڕێت، بەڵام بە ڕاشکاوی دەڵێت کە ترسی لە هۆتێل و شوێنی لەو جۆرە لا دروستبووە.

ئەو کارەساتە تەنها ئاسۆسی کاریگەر نەکرد. لە ڕاپۆرتی فریاگوزاری شارەکەدا هاتووە کە لە کاتی ڕووخانەکەدا ١٤ کەس لە ناو هۆتێلەکە بوونە، کە ٩